

N:o 69.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 15 maj 1888.
— — — — — Andra Kammaren den 15 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till kongl. ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtande n:o 9 samt memorial n:o 60.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:ts anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Kleresistaten.

1:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen beslutat, att, i följd af förändringen till bestämdt belopp af ersättningar för tionde, anslagen åt fattiga prest-enkor anvisningen i kontant, nu 10,819 kronor, skola höjas med 9,813 kronor till 20,632 kronor samt anslaget »indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag: ersättningar», för närvarande beräknadt till 346,900 kronor, nedsättas med motsvarande belopp, 9,813 kronor, eller till 337,087 kronor, hvarvid anslagsrubrikens slutsumma bliver oförändrad.

Universitetet.

2:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte enligt i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1889 närmare angifven specifikation bevilja förhöjning på ordinarie stat i de till samlingar och inrättningar vid universitetet i Upsala utgående anslag med 12,218 kronor, nemligen:

till *medicinska kliniken:*

för materiel	kronor	1,200: —	
för vård af instrument m. m.	„	300: —	1,500: —
„ <i>poliklinikerna:</i>			
för materiel	kronor	1,000: —	
för aflöning åt 2 amanuenser	„	1,500: —	2,500: —
„ <i>anatomiska institutionen</i>	kronor		1,500: —
„ <i>patologiska institutionen:</i>			
för anställning af en amanuens	„		500: —
„ <i>psykiatriska kliniken:</i>			
för aflöning åt en amanuens	kronor	500: —	
för materiel	„	300: —	800: —
„ <i>astronomiska institutionen:</i>			
för lönetillägg åt en vaktmästare	kronor		125: —
„ <i>meteorologiska institutionen:</i>			
för förhöjning i årsanslaget till materiel	kronor	1,000: —	
för aflöning åt en vaktmästare	„	500: —	1,500: —
„ <i>botaniska institutionerna:</i>			
för förhöjning i arfvodet för den vid botaniska trädgården anstälde amanuensen	kronor	230: —	
för förhöjning i aflöningen för två underträdgårdsmästare och två trädgårdsmiddhjelpare tillsammans	„	450: —	
för materiel vid botaniska laboratoriet	„	500: —	
för arfvode åt en amanuens vid dito	„	500: —	1,680: —
„ <i>zoologiska institutionerna:</i>			
för förhöjning af anslaget till materiel vid zoologiska museet	kronor	850: —	
transport	kronor	850: —	10,105: —

	transport kronor	850: —	10,105: —
för arfvode åt en amanuens vid det zootomiska laboratoriet	„	500: —	
för löneförhöjning åt en vaktmästare derstädes	„	100: —	1,450: —
till <i>myntkabinettet</i> :			
för arfvode åt en amanuens.....	kronor	500: —	
för förhöjning i årliga anslaget	„	150: —	650: —
„ <i>museet för nordiska fornsaker</i> :			
för löneförhöjning åt en vaktmästare	kronor	12: 50.	
	summa kronor	12,217: 50,	

eller i jennadt tal 12,218 kronor.

Emot de af Eders Kongl. Maj:t framställda anslagsfordringarne för den *medicinska kliniken*, *poliklinikerna*, den *anatomiska institutionen* och den *patologiska institutionen* har Riksdagen ej haft annat att eriuara, än att det för den medicinska kliniken begärda anslaget 300 kronor till vård af instrument m. m. synts kunna, utan att det med anslaget afsedda ändamålet förfelas, nedsättas till 150 kronor.

Beträffande åter den *psykiatriska kliniken* har Riksdagen ej funnit några giltiga skäl anförda, hvarför icke psykiatrisk undervisning skulle kunna meddelas vid Upsala hospital hädaneftter såsom hittills utan särskildt anslag af statsmedel; och då denna undervisning för öfrigt meddelas åt endast ett fåtal studerande under en kort tid af året, samt vidare anskaffande och ordnande af samlingar och arbetslokaler m. m., om de skola medföra afsevärda fördelar, med tiden måste föranleda betydliga utgifter och på ett betänkligt sätt inkräkta såväl på de för sjukvården afsedda och dertill väl behöfliga lokaler som ock på den tid, som de vid hospitalet anstälde läkare böra egna åt de många sjukas vård; så har Riksdagen ej funnit sig böra bevilja det för den psykiatriska kliniken begärda anslag.

Den af Eders Kongl. Maj:t äskade förhöjningen i aflöningen åt en vid den *astronomiska institutionen* anställd vaktmästare synes så mycket mindre af behovet påkallad, som ifrågavarande vaktmästare, hvilken allt hitintills, enligt hvad i statsrådsprotokollet upplyses, mot särskild ersättning bestridt jemväl vaktmästaresyssla vid den meteorologiska institutionen, ej lärer, äfven sedan, på sätt här nedan anmäles, anslag till aflöning åt en särskild vaktmästare vid sistnämnda institution blifvit beviljadt, sakna tillfälle att utöfver sin aflöning såsom vaktmästare vid den astronomiska institutionen bereda sig ej oväsentliga inkomster.

Den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna förhöjningen i årsanslaget till materiel vid den *meteorologiska institutionen* synes, genom hvad till statsrådsprotokollet härom anförts, vara väl grundad.

Mot det af Eders Kongl. Maj:t äskade anslaget 500 kronor till aflöning åt en vaktmästare vid sagda institution har Riksdagen ej haft annat att anmärka, än att Riksdagen ansett att ifrågavarande vaktmästares lön lämpligen bör kunna bestämmas till allenast 400 kronor.

Genom hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt till stöd för de af Eders Kongl. Maj:t gjorda framställningarne om förhöjning dels i arfvodet för den vid *botaniska trädgården* anstälde amanuens, dels ock i aflöningen för två trädgårdsmedhjelpare äfvensom om årligt anslag till materiel vid botaniska laboratoriet, anser Riksdagen behofvet af de för ändamålen äskade beloppen vara till fullo ådagalagdt. Be- träffande åter den begärda förhöjningen i aflöningen för två under- trädgårdsmästare vill det synes Riksdagen, som om desse, hvilka, enligt hvad i statsrådsprotokollet finnes upplyst, för närvarande åtnjuta hvardera 625 kronor jemte boställsrum, redan nu äro fullt tillräckligt aflönade, hvadan Riksdagen förmenat någon förhöjning i deras lönevilkor åtminstone för närvarande ej böra ifrågakomma.

Ehuru Riksdagen ej vill förneka att genom anställande af en amanuens vid det botaniska laboratoriet det botaniska studiet skulle befordras, håller Riksdagen likväl före, att behofvet af bemälde amanuens ej är af så trängande beskaffenhet, att icke med beviljande af anslag till anställande af en sådan bör kunna anstå, helst Riksdagen föreställer sig, att utväg ej torde saknas att, derest ifrågavarande amanuens skulle befinnas vara för den botaniska undervisningen oundgängligen nödvändig, på annat sätt än genom bidrag af statsmedel bereda tillgång till en dylik amanuens aflöning.

De skäl, som i statsrådsprotokollet anförts till stöd för den föreslagna förhöjningen af anslaget till materiel vid det *zoologiska museet*, synas till fullo ådagalägga behofvet af den äskade anslagsförhöjningen.

Ehuru Riksdagen till fullo inser vigten för den zoologiska undervisningen deraf, att en amanuens vid det zootomiska laboratoriet finnes anställd, synes det likväl Riksdagen, som om något statsanslag åtminstone för närvarande ej vore för sagda ändamål erforderligt. Enligt hvad statsrådsprotokollet gifver vid handen, har nemligen hittills, allit sedan år 1885, tillgång till aflönande af en dylik amanuens beredts genom uppbärande från en hvar af laboranterna af en särskild afgift till aflönande af sagda amanuens. Då detta sätt för medels anskaffande till ifrågavarande ändamål, enligt Riksdagens förmenande, fortfarande

lämpligen bör bibehållas, har Riksdagen ej beviljat det för ändamålet begärda anslaget.

Då de skäl, som anförts till stöd för den begärda förhöjningen i aflöning åt den vid det zootomiska laboratoriet anstälde vaktmästaren, ej syntes Riksdagen ådagalägga nödvändigheten af ifrågavarande löneförhöjning, har Riksdagen ej bifallit densamma.

Den af Eders Kongl. Maj:t begärda förhöjning i anslaget till *myntkabinettet* har Riksdagen så mycket mindre funnit vara af verkligt behof påkallad som dylika, rikhaltiga myntkabinett finnas äfven i hufvudstaden, der tillfälle således är beredt till de forskningar och undersökningar, hvilkas tillgodoseende torde vara med myntkabinetts bildande afsedt.

Då den äskade förhöjningen af 12 kronor 50 öre i aflöningen till den vid *museet för nordiska fornsaker* anstälde vaktmästaren med afseende å beloppets ringhet torde, derest förhöjningen befinnes oundgängligen af behovet påkallad, utan olägenhet kunna beredas på annat sätt än genom statsanslag, har Riksdagen ansett den begärda löneförhöjningen ej böra bifallas.

Under återopande af hvad sålunda anförts, får Riksdagen meddela, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt af Riksdagen bifallits, att Riksdagen beviljat förhöjning på ordinarie stat i de till samlingar och inrättningar vid universitetet i Upsala utgående anslag på följande sätt:

till den *medicinska kliniken*: för materiel 1,200 kronor och för vård af instrument m. m. 150 kronor;

till *poliklinikerna*: för materiel 1,000 kronor och för aflöning af två amanuenser 1,500 kronor;

till den *anatomiska institutionen*: förhöjning i årsanslaget till 1,500 kronor;

till den *patologiska institutionen*: för anställande af en amanuens 500 kronor;

till den *meteorologiska institutionen*: för förhöjning i årsanslaget till materiel 1,000 kronor samt för aflöning åt en vaktmästare 400 kronor;

till de *botaniska institutionerna*: för förhöjning i arfvodet för den vid botaniska trädgården anstälde amanuensen 230 kronor, för förhöjning i aflöningen åt två trädgårdsmedhjelpare 300 kronor samt för materiel vid det botaniska laboratoriet 500 kronor; och

till de *zoologiska institutionerna*: för förhöjning af anslaget till materiel vid det zoologiska museet 850 kronor;

således tillhopa 9,130 kronor.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att de belopp, som enligt i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1889 angifna grunder erfordrades för ålderstillägg åt vaktbetjeningen vid universitetet i Upsala, finge, sedan dertill användts en å normal-lönerna besparad summa af 250 kronor, utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg.

Då den tillfälliga förbättring af vaktbetjeningens löneförmåner, som hittills ansetts nödig, utgått af universitetets medel, anser Riksdagen sig icke hafva skäl att anvisa statsmedel till sådan löneförbättrings utgående i form af ålderstillägg, och har Eders Kongl. Maj:ts omförmälda framställning alltså ej af Riksdagen bifallits.

4:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för ombildning af prosektorsbefattningen i zootomi vid universitetet i Upsala till en extra ordinarie professur i jemförande anatomi, med skyldighet för innehafvaren att såsom pro-sektor tienstgöra vid zootomiska laboratoriet, beviljat på ordinarie stat 1,000 kronor med rätt för extra ordinarie professorn, af hvilken af-löning 3,000 kronor böra utgå såsom lön och 1,000 kronor såsom tienst-göringspenningar, att erhålla ålderstillägg enligt de för extra ordinarie professorer i allmänhet bestämda grunder.

5:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till tre fasta docentstipendier vid universitetet i Upsala, ett för hvardera af teologiska och medicinska fakulteterna samt filosofiska fakultetens humanistiska sektion, på ordinarie stat bevilja 4,500 kronor.

Genom hvad i detta ämne blifvit till statsrådsprotokollet anfördt, synes behovet af de för den medicinska fakulteten samt för den filo-sofiska fakultetens humanistiska sektion äskade docentstipendierna vara ådagalagdt.

Enligt hvad Riksdagen inhemtat, eger den teologiska fakulteten för närvarande till sitt förfogande, förutom ett från donerad fond ut-gående stipendium å 1,350 kronor, afsedt för en docent i apologetik, två riksstatens fasta docentstipendier, hvart å samma belopp som det nu äskade. Då, enligt Riksdagens förmenande, några sådana omstän-digheter ej föreligga, som gifva vid handen, att den teologiska fakul-teten skulle i högre mån än de med densamma i afseende å professo-rernas och docenternas antal jemnställda fakulteterna, den juridiska och den medicinska, af hvilka den förstnämnda fakulteten innehar två fasta docentstipendier, medan den sistnämnda fakulteten hittills varit i saknad af något sådant, vara i behof af docentstipendier, har Riksdagen ansett sig icke böra bevilja anslag till något nytt docentstipendium för den teologiska fakulteten.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts omförmälda framställning, att Riksdagen till två fasta docentstipendier vid universitetet i Upsala, ett för vardera af den medicinska fakulteten samt den filosofiska fakultetens humanistiska sektion, på ordinarie stat beviljat 3,000 kronor.

6:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till årligt arvode åt en amanuens vid histologiska institutionen i Lund beviljat 500 kronor.

7:o) På grund af derom af Eders Kongl. Maj:t gjord framställning har Riksdagen höjt årsanslaget till materielen för fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund med 1,000 kronor, eller från 1,500 kronor till 2,500 kronor.

8:o) För upprättande af en ordinarie professur i geografi och statskunskap vid universitetet i Lund har Eders Kongl. Maj:t äskat 6,000 kronor, deraf 4,500 kronor såsom lön och 1,500 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har ej af Riksdagen bifallits.

9:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att konservatorn vid zoologiska museet i Lund och trädgårdsmästaren vid botaniska institutionen derstädes finge efter fem års väl vitsordad tjänstgöring, räknadt från och med året näst efter deras antagning till befattningarne, åtnjuta vardera ett ålderstillägg af 400 kronor, att utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg.

Då de ifrågavarande tjänstebefattningarnes aflöningsvilkor, enligt Riksdagens förmenande, i och för sig äro på ett lämpligt sätt afpassade, har Riksdagen ansett skäl saknas att för samma tjänster bevilja löneförbättring i den omfattning Eders Kongl. Maj:t äskat, men då det synes för universitetet vara af ej ringa vikt, att åt de nuvarande, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhemtas, synnerligen högt förtjente tjänsteinnehafvarne beredas sådana lönevilkor, att de finna med sin fördel förenligt att fortfarande egna sina krafter åt universitetets tjänst, har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen medgifvit att nuvarande innehafvarne af konservatorstjänsten vid zoologiska museet i Lund och trädgårdsmästarebefattningen vid botaniska institutionen derstädes må ega att från den 1 januari 1890 åtnjuta vardera ett personligt ålderstillägg af 400 kronor, att utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: »ålderstillägg».

10:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till tre fasta docentstipendier vid universitetet i Lund, ett för vardera af

teologiska, juridiska och medicinska fakulteterna, på ordinarie stat bevilja 4,500 kronor.

Då, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhemtas, den juridiska fakulteten för närvarande eger till sitt förfogande ett fast docentstipendium, medan både den teologiska och den medicinska fakulteten äro i saknad af dylika stipendier samt Riksdagen på sätt här nedan anmäles beviljat anslag till en e. o. professur inom juridiska fakulteten, har Riksdagen ansett den teologiska och den medicinska fakulteten i första hand böra ifrågakomma till erhållande af anslag till docentstipendier och med beviljande af dylikt anslag för juridiska fakulteten kunna anstå.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen till två fasta docentstipendier vid universitetet i Lund, ett för vardera af teologiska och medicinska fakulteterna, på ordinarie stat beviljat 3,000 kronor.

11:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte medgifva, att vilkoren för åtnjutande af docentstipendier, så väl de, hvartill anslag af Eders Kongl. Maj:t vid denna riksdag äskats, som de nu varande, finge bestämmas så, att dessa stipendier kunde få innehafvas under längre tid än 6 år.

Efter att hafva erinrat att i kongl. brefvet af den 1 juni 1877 rörande ombildning af universitetens adjunkturen och docentstipendier funnes stadgadt, att docentstipendium finge uppbäras under en tid af tre år, med rätt för vederbörande fakultet eller sektion att, om stipendiaten utmärkt sig, vare sig genom det sätt, hvarpå han vid undervisningen biträdt, eller genom utgifna skrifter, föreslå honom till ytterligare åtnjutande af stipendiet under en tid af ett, två eller högst tre år, har motionären anført, att denna bestämmelse om sex års tid såsom den längsta, under hvilken ett docentstipendium finge behållas, närmast ledde sitt upphof från de förslag rörande ombildning af adjunkturen och docentstipendier vid universitetet, som vid 1877 års riksdag af Eders Kongl. Maj:t framlagts och af Riksdagen i allt hufvudsakligt bifallits. Den punkt i den af Eders Kongl. Maj:t framlagda planen för den ifrågavarande ombildningen, hvari nu nämnda bestämmelse innehållits, hade emellertid vid frågans behandling inom riksdagen framkallat tungt välgående invändningar, och den tid, som förflutit, sedan denna bestämmelse gifvits, syntes hafva tydligen ådagalagt dessa invändningars berättigande. Bestämmelsen hade åtminstone vid Upsala universitet till den grad lagt sin olämplighet i dagen, att man, för att i någon mån mildra dess konsekvenser och i det längsta undvika att beröfva äldre, om vetenskapen förtjente, för universitetet behöflige docenter allt understöd, sett sig nödsakad att tillgripa den utvägen, att, der så möjligt

varit, tilldela docent, som under den högsta tillåtna tiden innehaft fast stipendium, ett af de s. k. rörliga stipendierna under en tid af sex år — en utväg, hvars anlitande, om det också icke strede mot den nu ifrågavarande bestämmelsens ordalydelse, dock svårligen kunde anses hafva varit förutsatt, då denna bestämmelse gifvits. Och dock uppnåddes icke heller härigenom det åsyftade målet till fullo; äfven om möjlighet funnes att anlita nämnda utväg, så komme dock till sist den stund, då stipendieinnehafvaren, han kunde nu hafva visat sig huru skicklig som helst både såsom vetenskapsman och lärare och behovet af hans verksamhet vid universitetet kunde vara huru stort som helst, måste undandragas hvarje slag af stipendieunderstöd, kanske vid en tidpunkt, då universitetet allra mest behöfde taga hans krafter i anspråk. Obilligheten och olämpligheten af ett dylikt förhållande vore, enligt motionärens förmenande, allt för påtagliga för att behöfva vidare omordas. De voro äfven af akademiska myndigheter erkända, i det att det större akademiska konsistoriet i Upsala, på framställning af den filosofiska fakultetens båda sektioner, sistlidet år uttalat sig för en sådan ändring af den nu ifrågavarande bestämmelsen i kongl. brefvet af den 1 juni 1877, att den måtte erhålla följande lydelse: »Docentstipendium må uppbäras under en tid af tre år, med rätt för vederbörande fakultet eller sektion att, om stipendiaten framför andra, som kunna till erhållande af stipendiet ifrågakomma, utmärkt sig, vare sig genom det sätt, hvarpå han vid undervisningen biträdt, eller genom utgifna vetenskapliga skrifter, föreslå honom till ytterligare åtnjutande af stipendiet, dock ej för längre tid än tre år hvarje gång.» I hufvudsakligen samma riktning hade äfven universitetens kansler under sistlidet år uttalat sig.

Genom hvad sålunda anförts synes det Riksdagen, att enstaka fall kunna inträffa, då det vore önskvärdt och af universitetets intresse påkalladt, om en förtjent vetenskapsidkare, af hvilken fortsatta verksamhet vid universitetet stort gagn vore att förvänta, kunde något längre tid än sex år vid ett docentstipendium bibehållas. Enligt Riksdagens åsigt bör emellertid en sådan utsträckning af tiden för stipendiets innehafvande endast i undantagsfall medgifvas, och Riksdagen har därför för sin del medgifvit, att vilkoren för åtnjutande af docentstipendier vid universiteten bestämmas så, att dylikt stipendium, när i särskildt fall så kan pröfvas för universitetets verksamhet nödigt, må kunna innehafvas längre tid än sex år.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

12:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, under vilkor att det på allmänna indragningsstaten anvisade anslag för en personlig extra ordinarie professur i histologi vid karolinska institutet upphör att utgå, på ordinarie stat beviljat 4,500 kronor,

	deraf	3,000	kronor	till	arfvode	åt	en	prosektor,
		1,000	„	„	aflöning	„	„	preparator,
	och	500	„	„	arfvode	„	„	amanuens.

13:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen till förändring af nuvarande extra ordinarie professuren i rätts- och statsmedicin vid karolinska institutet till en ordinarie professur i samma ämne beviljat 1,500 kronor, så att ordinarie professors aflöningsförmåner blifva 6,000 kronor, deraf 4,500 kronor såsom lön och 1,500 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

14:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att till tre rörliga docentstipendier vid karolinska institutet, deraf ett stipendium å 1,500 kronor och två hvardera å 1,000 kronor, måtte på ordinarie stat beviljas 3,500 kronor.

Af hvad till statsrådsprotokollet i ämnet anförts har Riksdagen funnit framgå, att en väsentlig fördel af de föreslagua docentstipendiernas inrättande ansetts ligga deri, att möjligheten att vid institutet kvarhålla unge framstående vetenskapsmän derigenom skulle blifva större. En liknande uppfattning har gjort sig gällande vid inrättandet af docentstipendier vid universiteten, och i fråga om dessa läroanstalter har Riksdagen, särskildt hvad angår den medicinska undervisningen, erkänt uppfattningens rättighet, då Riksdagen, såsom här ofvan anmäls, beviljat anslag till ett docentstipendium för hvardera universitetets medicinska fakultet. Med afseende å det karolinska institutet ställer sig emellertid, enligt Riksdagens förmenande, saken något annorlunda. Den i hufvudstaden bosatte unge läkare, hvilken besitter någon större skicklighet i facket, har nemligen enligt regeln tillfälle att förvärfva sig en ganska inbringande enskild praktik, och möjligheten att erhålla en sådan torde för honom i hög grad ökas, om han får anställning såsom docent vid karolinska institutet. Utsigten att för verksamheten derstädes, utöfver de studerandes kollegiaafgifter, erhålla godtgörelse genom stipendium till nu föreslagna belopp, skulle deremot, föreställer sig Riksdagen, för honom vara af jemförelsevis underordnad betydelse.

Emellertid erkänner Riksdagen, att fall finnas, då befintligheten af docentstipendier i väsentlig mån skulle bidraga till att vid institutet fästa unge vetenskapsmän, hvilkas insigter och skicklighet eljest skulle för institutet gå förlorade. En eller annan mera teoretisk specialitet gifves nemligen inom den medicinska vetenskapen af beskaffenhet att för den, som deråt egnat sig, icke medgifva synnerligt tillfälle till enskild praktik. För dylika grenar af den medicinska forskningen lärer väl ett eller annat docentstipendium vara behöfligt jemväl vid det karolinska institutet. Endast med varsamhet och efter vederbörlig utredning torde emellertid sådana stipendier böra inrättas, och har Riksdagen i enlighet härmed ansett medel för närvarande böra anvisas till allenast två stipendier å 1,000 kronor hvarterda.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har för den skull endast på det sätt af Riksdagen bifallits, att Riksdagen till två rörliga docentstipendier vid karolinska institutet, hvarterda å 1,000 kronor, på ordinarie stat beviljat 2,000 kronor.

15:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på karolinska institutets ordinarie stat beviljat åt kanslerssekreteraren ett årligt arvode till belopp af 750 kronor, under vilkor, att de af tjensten föranledda kostnader för skrifmaterialier, arkivhyra och vaktmästarebiträde skola af tjensteinnehafvaren bestridas.

16:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att förhöjning af karolinska institutets ordinarie anslag till bibliotekarie, sekreterare och kamrerare må beviljas med 500 kronor.

Då Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke gifvit anledning till erinran, har Riksdagen beviljat förhöjning af karolinska institutets ordinarie anslag till bibliotekarie, sekreterare och kamrerare från nuvarande beloppet 2,500 kronor till 3,000 kronor, eller med 500 kronor.

Allmänna läroverken.

17:o) Under denna anslagstitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att enligt de närmare bestämmelser, Eder Kongl. Maj:t kunde finna lämpligt föreskrifva, af reservationerna å anslagen till allmänna läroverken finge användas ett belopp af högst 15,000 kronor årligen till understöd åt enskilda läroverk.

Vid behandlingen af denna framställning hafva Riksdagens kamrar stannat i olika beslut af den beskaffenhet, att, jemlikt 63 § riksdagsordningen, frågan i följd deraf för denna riksdag förfallit.

Folkundervisningen.

18:o) Enär för lärares och lärarinnors vid folkskolelärareseminariernas uppflyttning i högre lönegrad efter gällande bestämmelser erfordras, enligt en inom ecklesiastikdepartementet uppgjord approximativ beräkning, från och med år 1890 ett belopp af 7,200 kronor utöfver hvad förut vore för detta ändamål anslaget, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att anslaget till seminarierna för folkskolelärares bildande, hvilket anslag för innevarande år utgör 289,825 kronor, måtte för berörda ändamål ökas till 297,025 kronor, eller med 7,200 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

19:o) Då utgifterna å förslagsanslaget *till befrämjande af folkundervisningen* bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, hvilket anslag för närvarande är i riksstaten upptaget till 12,000 kronor, utgjort:

för år 1885	kronor 17,005: 34,
” ” 1886	” 18,607: 75,
” ” 1887	” 21,777: 81,

samt det vore synnerligen angeläget, att denna undervisning fortfarande på allt sätt främjades, och således någon minskning af utgifterna å detta anslag icke för framtiden syntes vara att påräkna, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att höja nämnda förslagsanslag med 13,000 kronor till 25,000 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning.

20:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att förslagsanslaget för bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, nu 25,000 kronor, måtte höjas till 75,000 kronor, eller med 50,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen höjt förslagsanslaget för bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid skolorna, nu 25,000 kronor, till 75,000 kronor, eller med 50,000 kronor.

De tekniska läroverken.

21:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att till inrättande af ett särskildt lektorat i husbyggnadskonst vid tekniska högskolan måtte beviljas ett ordinarie anslag af 2,500 kronor, deraf 1,700 kronor såsom lön och 800 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har icke af Riksdagen bifallits.

22:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att för upprättande vid tekniska skolan i Stockholm af en särskild maskinyrkesskola måtte till aflöningsförmåner åt föreståndare och lärare enligt fördelning, som af Eders Kongl. Maj:t i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1889 angifna grunder godkändes, beviljas på ordinarie stat 6,000 kronor;

att till utvidgning, på sätt i nyssnämnda statsrådsprotokoll närmare förmäldes, af undervisningen i skolans nuvarande afdelningar måtte på ordinarie stat beviljas 2,250 kronor,

deraf 1,750 kronor till tekniska afton- och söndagsskolan,

„ 250 „ till tekniska skolan för qvinliga lärjungar, och

„ 250 „ till byggnadsyrkesskolan;

att till anordnande vid skolan af en undervisningskurs för utbildande af teckningslärare måtte beviljas ett ordinarie anslag af 1,500 kronor;

att Riksdagen måtte medgifva, att till förhöjning af arfvodet åt bibliotekarien vid skolan finge användas ett numera obehöfligt predikantsarfvode å 300 kronor; samt

att till förhöjning af anslaget för underlärares aflönning samt anslaget till inventariers inköp och underhåll äfvensom för anordnande af kemiska laborationer, allt vid ifrågavarande skola, måtte, enligt i ofvanberörda statsrådsprotokoll närmare angifven fördelning, beviljas på ordinarie stat 5,400 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts begäran, att Riksdagen måtte medgifva, att till förhöjning af arfvodet åt bibliotekarien vid ifrågavarande tekniska skola finge användas ett, enligt uppgift, numera obehöfligt predikantsarfvode, har icke gifvit anledning till erinran.

Beträffande öfriga, af Eders Kongl. Maj:t i fråga om berörda skola framställda förslag, har Riksdagen af hvad till statsrådsprotokollet derom anförts, fått den uppfattning, att samtliga de behof, hvilka de äskade anslagen afse att fylla, äro af den beskaffenhet, att de samma, derest skolan skall kunna på ett fullt ändamålsenligt sätt utöfva sin verksamhet, böra tillgodoses. Af skäl, hvilka Riksdagen nu går att angifva, har Riksdagen emellertid icke ansett sig kunna oförändradt bifalla hvad Eders Kongl. Maj:t i denna del föreslagit.

Till ifrågavarande skola, hvilken år 1844 grundades på enskilde personers tillskyndan och först år 1859 öfvertogs af staten, som likväl allt ifrån år 1849 lemnat skolan understöd, utgår för närvarande icke något årligt bidrag från Stockholms stad, hvilken kommun dock det

ojemförligt största antalet af skolans lärjungar tillhör, enligt hvad framgår af följande uppgift om lärjungarnes *mantalsskrifningsort* läroåret 1888—1889.

	Mantalsskrifningsort.	Antal.	Procent.
Tekniska afton- och söndagsskolan	Stockholm	582	73,49
	Landsorten	210	26,51
Tekniska skolan för qvinliga lärjungar	Stockholm	206	67,54
	Landsorten	99	32,46
Högre konstindustriella skolan	Stockholm	26	44,07
	Landsorten	33	55,93
Byggnadsyrkesskolan	Stockholm	28	60,87
	Landsorten	18	39,13
Samtliga lärjungar i dessa skolor	Stockholm	842	70,05
	Landsorten	360	29,95

Stockholms stad har likväl förut lemnat bidrag till skolans underhåll. Under de första åren af skolans verksamhet tillhandahöll staden skolan hyresfri lokal, hvilket understöd år 1848 förändrades till ett kontant årligt hyresbidrag af 1,800 kronor. Detta hyresbidrag höjdes sedermera successivt och hade sedan år 1863 utgått med 8,000 kronor årligen, då i slutet af 1860-talet fråga väcktes om anskaffande af en särskild byggnad för skolan. Genom statens, kommunens och skolans samverkan kom också en sådan till stånd på det sätt, att staden till ändamålet anslog det kapitaliserade beloppet, 160,000 kronor, af nyssnämnda hyresbidrag, 8,000 kronor, skolan bidrog med en till henne testamenterad fond af 45,714 kronor, och staten anvisade 300,000 kronor samt tillika upplät plats för byggnaden. Sedan dess har emellertid Stockholms stad icke lemnat något bidrag till skolan.

Då statsverkets utgifter för skolan år 1887 uppingo till icke mindre än 86,500 kronor, vill det likväl synas, som om billigheten kräfde, att sådana åtgärder vidtoges, att jemväl Stockholms stad för framtiden komme att i någon mån bidraga till den årliga kostnaden för skolans underhåll. Riksdagen anser så mycket större anledning härtill förefinnas, som Riksdagen de senare åren vid beviljande af anslag till med skolan likartade läroanstalter — såsom t. ex. väfskolan i Borås och fackskolan för finare smides- och metallindustri i Eskilstuna — såsom

vilkor för anslaget erhållande föreskrifvit, att jemväl vederbörande kommuner eller enskilde skulle lemna visst årligt bidrag till anstalterna.

De nya anslag och förhöjningar i äldre anslag, som Eders Kongl. Maj:t nu för olika skolans ändamål äskat, uppgå till sammanlagdt 15,150 kronor. Enligt Riksdagens förmenande skulle det vara ett billigt anspråk på Stockholms stad, att staden skulle för ifrågavarande ändamål bidraga med hälften af nyssnämnda belopp; och har Riksdagen för den skull vid de nu ifrågavarande anslagsposterna beviljat allenast hälften af hvad Eders Kongl. Maj:t äskat och dervid fäst det uttryckliga vilkor, att Stockholms stad skall å hvarje särskild post tillskjuta återstående beloppet.

Riksdagen har alltså, med anledning af Eders Kongl. Maj:ts förvarande framställningar, *ej mindre* på ordinarie stat beviljat

dels, för upprättande vid tekniska skolan i Stockholm af en särskild maskinyrkesskola, till aflöningsförmåner åt föreståndare och lärare enligt fördelning, som af Eders Kongl. Maj:t i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1889 angifna grunder godkännes, 3,000 kronor;

dels till utvidgning, på sätt i nyssnämnda statsrådsprotokoll närmare förmäles, af undervisningen i tekniska skolans i Stockholm nuvarande afdelningar 1,125 kronor,

deraf 875 kronor till tekniska afton- och söndagsskolan,

» 125 » till tekniska skolan för qvinliga lärjungar och

» 125 » till byggnadsyrkesskolan;

dels till anordnande vid tekniska skolan i Stockholm af en undervisningskurs för utbildande af teckningslärare 750 kronor; och

dels till förhöjning af anslaget för underlärares aflöning samt anslaget till inventariers inköp och underhåll äfvensom för anordnande af kemiska laborationer vid tekniska skolan i Stockholm, enligt i öfvermälda statsrådsprotokoll närmare angifven fördelning, 2,700 kronor,

allt under vilkor att Stockholms stad till hvarje särskildt nu angifvet ändamål bidrager med ett anslag till lika stort belopp, som det Riksdagen anvisat;

in ock medgifvit, att till förhöjning af arfvodet åt bibliotekarien vid tekniska skolan i Stockholm må användas ett numera obehöfligt predikantsarfvode å 300 kronor.

23:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för upprättande i Eskilstuna af en fackskola för finare smides- och metallindustri bevilja ett ordinarie anslag af 4,000 kronor.

Riksdagen har för upprättande i Eskilstuna af en fackskola för finare smides- och metallindustri beviljat ett ordinarie anslag af 4,000

kronor, att utgå under vilkor att från nämnda stad eller eljest för samma ändamål tillhandahålles ett årligt belopp af 1,500 kronor jemte lämplig lokal med uppvärmning.

Veterinärundervisningen.

24:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att förhöjning af veterinärinstitutets i Stockholm ordinarie anslag till diverse utgifter måtte beviljas med 5,000 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

Vetenskapsakademien.

25:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen medgifvit, att ett på vetenskapsakademiens stat uppfördt anslag å 1,050 kronor till akademiens fysiker i stället må användas såsom bidrag till bestridande af den under akademiens inseende ställda meteorologiska centralanstaltens årliga utgifter för väderlekstelegram m. m.

Befrämjande af döfstumundervisningen.

26:o) Öfver Eders Kongl. Maj:ts proposition med förslag till ordnande af döfstumundervisningen i riket meddelar Riksdagen i särskild skrifvelse sitt beslut.

Lasarets underhåll.

27:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen beslutat, att, med uteslutande ur riksstaten af det vid förestående anslagstitel under rubrik »indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag: ersättningar» uppförda anslag, 1,500 kronor, höja anvisningen i kontant från 40,803 kronor till 42,061 kronor eller med jemnt 1,258 kronor, deraf såsom indelningsersättning till Veckholms kyrka och hospital samt hospitalssysslomannen 1,072 kronor 57 öre och till Veckholms församlings folkskoleväsende 185 kronor 22 öre, kommande härigenom anslagstiteln i dess helhet att minskas med 242 kronor.

Hospitals underhåll.

28:o) I en inom Riksdagen väckt motion, har hemstälts, att Riksdagen ville för sin del besluta, att afgiften för underhåll och vård å rikets hospitalsinrättningar för tredje klassens patienter, hvilkas medellöshet blifvit behörigen styrkt, och för hvilka kommunerna betalade afgiften, nedsattes till 25 öre om dagen.

Till stöd för denna framställning har anförts följande.

Den svåraste af de bördor, som betungade en del kommuner, under det att andra kommuner vore derifrån helt och hållet befriade, vore utan tvifvel afgiften för medellöse sinnessjukes vård och underhåll å rikets hospital. Enligt kongl. medicinalstyrelsens kungörelse den 3 december 1884 vore afgiften för patient af tredje betalningsklassen bestämd till 55 öre om dagen, eller för helt år öfver 200 kronor. Denna utgift vore i och för sig sjelf ganska känbar, i synnerhet då, såsom ofta vore fallet, en och samma, understundom äfven mindre, kommuner hade att betala afgift för flere sinnessjuka; men den kommunala bördan blefve i ännu betydligare mån ökad, då det icke sällsynta förhållande inträffade, att den, som drabbades af sinnessjukdom, vore familjefader och sin familjs enda stöd. Följden blefve då den, att kommunen, dit den olycklige hörde, nödgades icke allenast betala afgiften till hospitalet för den sinnessjukes vård och underhåll, utan äfven draga försorg om dennes hemmavarande familj.

En lindring i utgifterna för de så hårdt och olika betungade kommunerna vore därför både behöflig och tillbörlig. Denna lindring skulle, enligt motionärens åsigt, lättast kunna åstadkommas på det sätt, att afgiften för de sinnessjukes vård och underhåll nedsattes, och staten åtog sig större delen af kostnaden.

Den sålunda gjorda framställningen synes Riksdagen synnerligen beaktansvärd. Onekligt är nemligen, att, på sätt motionären framhållit, de afgifter, hvilka för närvarande af kommunerna erläggas för underhåll och vård af å rikets hospital intagna medellösa patienter äro för flertalet af rikets kommuner ganska betungande. Då utredning saknas angående den ökning, som, derest motionen bifölles, skulle komma att ske i statsverkets utgifter för rikets hospital, har Riksdagen visserligen ej funnit lämpligt bifalla motionen, men Riksdagen föreställer sig dock, att en förändring i den af motionären angifna riktningen bör utan statsverkets alltför stora betungande kunna vidtagas, i ty att, enligt Riksdagens förmenande, möjlighet för Eders Kongl. Maj:t ej torde saknas att af landsting och stad, som ej del-

tager i landsting, till betäckande af dessa ökade kostnader utverka bidrag, att utgå med visst belopp för hvarje landstingsområdet eller staden hörande medellös person, som måste å hospital underhållas och vårdas.

Riksdagen får alltså hos Eders Kongl. Maj:t anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, om icke afgiften för underhåll och vård å rikets hospitalsinrättningar för tredje klassens patienter, hvilkas medellöshet blifvit behörigen styrkt, må kunna, utan att allt för mycket betunga statsverket, nedsättas.

Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande.

29:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att reservationsanslaget till resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande måtte höjas från nuvarande belopp, 24,000 kronor, till 30,000 kronor eller med 6,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har icke af Riksdagen bifallits.

Öfriga ordinarie anslag.

30:o) Beträffande öfriga, här ofvan ej särskildt nämnda ordinarie anslag under åttonde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t icke föreslagit annan ändring än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.*, för närvarande upptaget till 22,763 kronor, måtte höjas med 393 kronor eller till 23,156 kronor.

Riksdagen har för år 1890 fastställt samtliga under åttonde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag, i hvilka förändring icke här ofvan anmäls, till samma belopp* som i innevarande års riksstat; dock att anslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.* till jemnande af hufvudtitelns slutsumma ökats med 356 kronor till 23,119 kronor.

Extra anslag.

Beträffande *behof af tillfällig beskaffenhet*, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, har Riksdagen fattat följande beslut.

Riksarkivet.

31:o) Till fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia, har Eders Kongl. Maj:t för år 1890 äskat 3,000 kronor, eller samma belopp, som under flera föregående år för berörda ändamål årligen beviljats; och har detta extra anslag Riksdagen beviljats.

32:o) Till fullbordande af arbetena å en tillbyggnad för riksarkivet har Eders Kongl. Maj:t äskat anvisande på extra stat för år 1890 af ett anslag af å 75,000 kronor.

För denna tillbyggnad har Riksdagen beviljat ett belopp af 575,000 kronor, hvaraf på extra stat anvisats 100,000 kronor för år 1886, 250,000 kronor för år 1887 och 75,000 kronor för hvarterdera af åren 1888 och 1889, eller tillhopa 500,000 kronor; och har Riksdagen, som ej funnit anledning till erinran mot Eders Kongl. Maj:ts nu i ämnet gjorda framställning, till fullbordande af arbetena å en tillbyggnad för riksarkivet för år 1890 på extra stat anvisat 75,000 kronor.

Kongl. biblioteket.

33:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till inredning af en källare i kongl. bibliotekets byggnad anvisa för år 1890 ett extra anslag 11,850 kronor.

Då afhjelpandet af ifrågavarande behof icke lærer kunna utan olägenhet uppskjutas, har Riksdagen till *inredning af en källare i kongl. bibliotekets byggnad* anvisat för år 1890 ett extra anslag af 11,850 kronor.

Nationalmuseum.

34:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, för år 1890, i likhet med hvad förut egt rum, beviljat ett extra anslag af 4,000 kronor för vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*.

Lifrustkammaren.

35:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad förut egt rum, på extra

stat för år 1890 anvisat ett anslag af 5,800 kronor för tillsyn, underhåll och vård af *lifruskammarens samlingar m. m.*

Domkapitlens expeditioner.

36:o) *Riksdagen har, i likhet med hvad förut under flera år egt rum, anvisat på extra stat för år 1890 ett anslag af 3,716 kronor för tillfällig löneförbättring åt *tjenstemännen vid domkapitlens expeditioner.*

Kyrkor.

37:o) Riksdagen har, med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t äskat och föreslagit, af redan beviljade anslag anvisat på extra stat för år 1890:

a) till fortsättande af restaureringsarbetena å *Upsala domkyrka* 70,000 kronor; och

b) till fortsättande af restaureringsarbetena å *Skara domkyrka* 35,000 kronor.

38:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1890 bevilja 6,000 kronor såsom bidrag till *restaurering af Floda församlings gamla kyrka*, med vilkor att församlingen ansvarade för kyrkans framtida underhåll.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har icke af Riksdagen bifallits.

Universitetet.

39:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till de vid universitetet i Upsala befintliga *seminarier för språkvetenskap och matematik* för år 1890 beviljat extra anslag till samma belopp som förut, nemligen:

till det språkvetenskapliga seminariet	kronor	3,000: —
” ” matematiska	” ”	1,500: —

40:o) Sedan Riksdagen år 1888 beviljat 36,000 kronor för anställande vid Upsala universitet under sex år af *lärvare i tyska, franska och engelska språken* enligt de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt meddela, samt anvisat af nämnda belopp 6,000

kronor för år 1889, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att af omfördälda anslag måtte för år 1890 anvisas 6,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen till *lärare i tyska, franska och engelska språken* vid universitetet i Upsala på extra stat för år 1890 anvisat 6,000 kronor.

41:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till fortsättande af arbetena för förändring af *Carolina-rediviva-byggnaden i Upsala* af redan beviljad anslag anvisat på extra stat för år 1890 50,000 kronor.

42:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, på det en laboratorstjänst i experimentel fysik och en observatorsbefattning i astronomi vid universitetet i Upsala måtte kunna med ordinarie innehafvare förses, bevilja för hvardera befattningen 3,000 kronor årligen att utgå intill dess adjunktslöner blefve härför tillgängliga, samt för ändamålet anvisa för år 1890 6,000 kronor.

Riksdagen, som genom hvad till statsrådsprotokollet i berörda hänseende anförts fått den öfvertygelse, att det för undervisningen i vederbörande discipliner varit i hög grad menligt, att ifrågavarande laborator- och observatorstjänster ännu icke kunnat tillsättas, får, under erinran att förevarande anslagsbehof endast är af öfvergående natur, meddela att Riksdagen på det en laboratorstjänst i experimentel fysik och en observatorsbefattning i astronomi vid universitetet i Upsala må kunna med ordinarie innehafvare förses, beviljat för hvardera befattningen 3,000 kronor årligen, att utgå intill dess adjunktslöner blifva härför tillgängliga, samt för ändamålet anvisat för år 1890 6,000 kronor.

43:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, på det en extra ordinarie professur inom juridiska fakulteten i Lund måtte kunna tillsättas, bevilja ett anslag af 4,000 kronor årligen, att utgå intill dess adjunktslöner blefve härför tillgängliga, samt för ändamålet anvisa för år 1890 4,000 kronor.

Då genom hvad till statsrådsprotokollet anförts angelägenheten deraf, att ifrågavarande e. o. professur redan nu tillsättes, enligt Riksdagens åsigt blifvit till fullo ådagalagd, samt förevarande anslagsbehof, på sätt jemväl det större akademiska konsistoriet anmärkt, endast under en kortare tid torde komma att göra sig gällande, har Riksdagen, på det en extra ordinarie professur inom juridiska fakulteten i Lund må kunna tillsättas, beviljat ett anslag af 4,000 kronor årligen, att utgå intill dess adjunktslöner blifva härför tillgängliga, samt för ändamålet anvisat för år 1890 4,000 kronor.

44:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1890 bevilja:

till det språkvetenskapliga seminariet i Lund ..	kronor	2,950:—
„ „ matematiska „ „ „ „ „	„	1,500:—

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning skiljer sig från de framställningar i ämnet, som de senare åren förelagts Riksdagen och af denna godkänts, allenast derutinnan, att för det matematiska seminariet nu begärts en förhöjning i årsanslaget af 500 kronor. Denna begäran har, enligt hvad statsrådsprotokollet den 12 januari 1889 utvisar, föranledts af en af professorn C. F. E. Björling hos det större akademiska konsistoriet gjord framställning, ur hvilken, med ledning af statsrådsprotokollet, följande må anföras:

De studerande, hvilka nu för tiden, efter genomgåendet af de allmänna läroverkens hel- och halfklassiska linier, ankomme till universitetet, medförde dit ett kunskapsmått i matematik, hvilket äfven i de bättre fallen ej på långt när vore tillräckligt, för att de med någon framgång skulle kunna begagna sig af den offentliga undervisning i nämnda vetenskap, hvilken universitetet dels genom föreläsningar, dels genom seminariet i dess nuvarande form meddelade. Denna undervisning kunde uppenbarligen icke, för så vidt den skulle kunna motsvara sitt egentliga ändamål, sträckas så långt ned, att den blefve af gagn för de studerande, hvilkas närmaste mål vore att erhålla betyget »godkänd» i filosofie-kandidatexamen eller juridisk-filosofisk examen. Ehuru visserligen enskild undervisning stode dem till buds, kunde denna för det närvarande åtminstone ej i allmänhet erbjudas kostnadsfritt.

Ifrågavarande brist skulle i väsentlig mån kunna afhjelpas derigenom, att vid seminariet anställdes ännu en amanuens, den der naturligtvis helst borde vara docent i ämnet, med uppdrag att under åtminstone fyra timmar i veckan genomgå, i form af dels föreläsningar, dels examiner, med de studerande, som dertill anmält sig, en kurs i elementär algebra och geometri, trigonometri samt analytisk geometri. För utförandet af ett sådant arbete kunde väl ett årligt arvode af 1,000 kronor ej synas för högt. Men när genom en så stor tillökning af årsanslaget till det matematiska seminariet i Lund detsamma skulle ställa sig högre än det för motsvarande institution i Upsala, vågade man ej ifrågasätta något sådant. Med en förhöjning af 500 kronor i årsanslaget samt under förutsättning att föreståndaren finge fritt förfoga deröfver och använda för något år tilläfventyrs uppkommande besparingar under derpå följande år, borde det afsedda ändamålet emellertid kunna vinnas, åtminstone tills vidare.

Då, enligt hvad professorn Björlings omförmälda framställning gifver vid handen, enskild undervisning, om också i allmänhet ej

kostnadsfri, redan nu står till buds för de studerande, hvilka skulle draga fördel af den nya amanuensbefattningens inrättande, vill det synas, som om den äskade anslagsförhöjningen ej är af angelägnare natur, än att Riksdagen utan olägenhet kan afvakta ännu någon ytterligare tids erfarenhet af det matematiska seminariets verksamhet, innan Riksdagen beslutar sig för att bevilja en dylik förhöjning; och har fördenskull Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning endast på det sätt af Riksdagen bifallits, att till de vid universitetet i Lund befintliga *seminarier för språkvetenskap och matematik* beviljats för år 1890 extra anslag till enahanda belopp, som under flere föregående år anvisats, eller

till det språkvetenskapliga seminariet kronor 2,950: —

och „ „ matematiska „ „ „ „ 1,000: —

45:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *till anställande vid universitetet i Lund* under sex år af lärare i tyska, franska och engelska språken, enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kongl. Maj:t meddelades, på extra stat bevilja 36,000 kronor, deraf att utgå under år 1890 6,000 kronor.

Då Riksdagen håller före, att Lunds universitet i nu ifrågavarande hänseende bör blifva jemnstäldt med universitetet i Upsala, har Riksdagen icke tvekat att bifalla den föreliggande framställningen. Dervid anser sig Riksdagen dock, i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen förlidet år uttalade beträffande det då beviljade anslaget till språklärare vid Upsala universitet, böra framhålla önskvärdheten deraf, att afgifterna för den enskilda undervisningen, som det, ehuru statsrådsprotokollet derom icke innehåller någon upplysning, väl skulle tillkomma ifrågavarande lärare att, i likhet med hvad för deras kolleger i Upsala föreslagits, vissa timmar i veckan under läseterminerna meddela, måtte af vederbörande myndighet bestämmas så låga att äfven ynglingar med knappa tillgångar kunde begagna sig af samma undervisning.

Riksdagen har alltså för anställande vid universitetet i Lund under sex år af lärare i tyska, franska och engelska språken, enligt de närmare bestämmelser som af Eders Kongl. Maj:t meddelas, beviljat 36,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1890 anvisat 6,000 kronor.

46:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1890 bevilja 2,000 kronor till *särskildt arfvode åt docenten vid universitetet i Lund Sven Söderberg*, med vilkor att Söderberg under nämnda år egnade sin tjänst åt universitetets historiska museum samt mynt- och medaljkabinett.

I anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställningar hafva personliga anslag å 1,500 kronor för hvarterdera af åren 1888 och 1889 af

Riksdagen beviljats åt Söderberg, med vilkor att Söderberg under nämnda år egnade sin tjenst åt historiska museet och för detsamma utförde det arbete, som det mindre konsistoriet på förslag af museets föreståndare funne skäl bestämma. Till stöd för den nu äskade förhöjningen af ifrågavarande arfvode har till statsrådsprotokollet hufvudsakligen anförts, att Söderberg numera förordnats till föreståndare för universitetets historiska museum samt mynt- och medaljkabinett, och att således dessa institutioner i förökad grad komme att blifva hufvudföremålet för hans verksamhet.

Då det synes vara med billighet öfverensstämmande, att någon ersättning beredes Söderberg för den ökade tjenstgöring, som numera åligger honom, samt det af Eders Kongl. Maj:t i sådant hänseende föreslagna beloppet 500 kronor torde få anses skäligt, har Riksdagen till särskildt arfvode åt docenten vid universitetet i Lund Sven Söderberg för år 1890 anvisat ett extra anslag af 2,000 kronor, med vilkor att Söderberg under nämnda år egnar sin tjenst åt universitetets historiska museum samt mynt- och medaljkabinett.

47:o) Till *personligt lönetillägg* för år 1890 åt *vice bibliotekarien vid universitetsbiblioteket i Lund, August Jakob Theodor Palm* har Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag på extra stat för år 1890 anvisat 500 kronor.

48:o) För ett hvart af åren 1886, 1887, 1888 och 1889 har Riksdagen anvisat extra anslag å 1,500 kronor till arfvoden åt *extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund*. Och enär enahanda arfvoden fortfarande behöfvas, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, för år 1890 anvisat ett extra anslag af 1,500 kronor till arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund.

49:o) Till fortsättande af arbetena å en *byggnad för botaniska institutionen vid Lunds universitet* har Eders Kongl. Maj:t för år 1890 äskat ett extra anslag af 18,000 kronor.

Vid 1888 års riksdag beviljades på Eders Kongl. Maj:ts framställning ett extra anslag af 54,000 kronor till en ny byggnad för botaniska institutionen vid universitetet i Lund. Af detta anslag, som var afsedt att fördelas på tre år, anvisades för år 1889 ett belopp af 18,000 kronor; och har Riksdagen, med anledning af Eders Kongl. Maj:ts nu gjorda framställning, till fortsättande af arbetena å nämnda byggnad, för år 1890 på extra stat anvisat 18,000 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

50:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen till beredande af arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik*, i likhet med hvad under de senare åren egt rum, jemväl för år 1890 på extra stat anvisat ett belopp af 900 kronor.

51:o) Till beredande af arfvode åt en *amanuens vid karolinska institutets kemiska laboratorium* har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, på extra stat för år 1890 beviljat 900 kronor.

52:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1890 anvisat

a) till en *medicinskt-pediatrik klinik* vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn ett belopp af 1,800 kronor;

b) till en *poliklinik för barnsjukdomar* ett belopp af 2,800 kronor, att utgå under vilkor att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter enahanda belopp.

53:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till utförande af *teckningar i vetenskapliga ändamål* vid karolinska institutet beviljat ett extra anslag för år 1890 af 1,500 kronor.

• Allmänna läroverken.

54:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till *löneförbättring åt lärarne vid de allmänna läroverken* efter samma grunder som för innevarande år för år 1890 anvisa ett extra anslag af 336,975 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

55:o) Vidare med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för år 1890 anvisat ett extra anslag af 6,000 kronor till *resestipendier* åt lärare i främmande lefvande språk.

56:o) Riksdagen har, med bifall till derom af Eders Kongl. Maj:t gjord framställning, för år 1890 anvisat på extra stat enahanda belopp af 40,000 kronor, som förut under flera år beviljats, till *arfvoden åt extra lärare* vid de allmänna läroverken.

Högre lärarinneseminariet.

57:o) För beredande åt *lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminariet* af tillfällig löneförbättring jemväl för år 1890, att utgå efter samma grunder, som den för innevarande år beviljade, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1890 på extra stat anvisa enahanda belopp som hittills, eller 4,000 kronor; och har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning af Riksdagen bifallits.

Pedagogierna.

58:o) Riksdagen har, med bifall till af Eders Kongl. Maj:t derom gjord framställning och i likhet med hvad förut under flera år skett, beviljat på extra stat för år 1890 ett anslag af 8,750 kronor till löneförbättring åt lärare vid de *en- och tvåklassiga pedagogierna* efter samma grunder som för innevarande år.

Folkundervisningen.

59:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad förut under flera år egt rum, har Riksdagen, för tillfällig löneförbättring åt *lärare och lärarinnor vid folkskolelärarseminarierna* samt till arfvoden åt teckningslärare för extra tjenstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier, efter samma grunder som för innevarande år, beviljat ett extra anslag för år 1890 af 33,300 kronor.

60:o) Till understöd åt mindre bemedlade, vare sig manliga eller qvinliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att jemväl för år 1890 på extra stat anvisa ett belopp af 15,000 kronor; och har denna Eders Kongl. Maj:ts framställning af Riksdagen bifallits.

De tekniska läroverken.

61:o) Till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor och till bestri-
dande af kostnader för deras inspektion har under de senaste åren an-
visats ett belopp af 35,000 kronor årligen, under vilkor att det bidrag,

som af dessa medel komme att utbetalas till understöd åt sådan skola icke finge öfverstiga hvad vederbörande kommun i kontant tillsköte för skolan. Då, enligt hvad i statsrådsprotokollet upplyses, omfördälda belopp fortfarande är för ifrågavarande ändamål erforderligt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, till understöd åt *lägre tekniska yrkesskolor* och till bestridande af *kostnader för deras inspektion* på extra stat för år 1890 anvisat ett anslag af 35,000 kronor, med vilkor att det bidrag, som af dessa medel kommer att utbetalas till understöd åt lägre teknisk yrkesskola, icke får öfverstiga hvad vederbörande kommun i kontant tillskjuter för skolan.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

62:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen i likhet med hvad förut under flera år skett, anvisat ett extra anslag för år 1890 af 20,000 kronor för *tillfällig löneförbättring åt provinsialläkare*.

63:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad för innevarande år egt rum, beviljat ett extra anslag för år 1890 af 1,200 kronor till arfvode för *granskning af hospitalens räkenskaper*.

64:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen i likhet med hvad för innevarande år skett, för år 1890 anvisat ett extra anslag af 4,000 kronor för uppehållande under samma år af en *poliklinik för tandsjukdomar*.

Veterinärundervisningen.

65:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till veterinärinstitutet i Stockholm anvisa på extra stat ett belopp af 5,000 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har icke af Riksdagen bifallits.

Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien.

66:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och då, enligt hvad i statsrådsprotokollet upplyses, de extra

anslag å tillsammans 9,200 kronor, som för *ändamål, tillhörande akademiens verksamhet*, blifvit för innevarande likasom för flera föregående år beviljade, äro för samma ändamål fortfarande behöfliga, har Riksdagen på extra stat för år 1890 anvisat följande anslag till vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien:

a) till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening 4,000 kronor;

b) till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar m. m. 3,200 kronor; och

c) till utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m. 2,000 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

67:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen för år 1890, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, anvisat till inköp och insamling af naturalier vid naturhistoriska riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter, ett anslag på extra stat af 2,000 kronor.

68:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till vård, underhåll och förkofran af *naturhistoriska riksmuseets etnografiska samling* bevilja på extra stat för år 1890 ett anslag af 4,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits med den ändring, att ett anslag på extra stat för år 1890 af 2,800 kronor till ändamålet beviljats.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

69:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen i likhet med hvad förut egt rum, till uppehållande af undervisningen vid *tre läroanstalter för öfveråriga döfstumma*, nemligen i Vadstena, Skara och Bollnäs, anvisat ett extra anslag för år 1890 af 49,200 kronor.

70:o) På grund af derom af Eders Kongl. Maj:t gjord framställning har Riksdagen till *blindskolan i Vexjö* för år 1890 anvisat ett extra anslag till enahanda belopp, som flera föregående år beviljats, eller 11,000 kronor.

71:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning till *handverksskolan i Kristinehamn för blinda* för år 1890 anvisat ett extra anslag till enahanda belopp, som för innevarande år beviljats, eller 9,400 kronor.

72:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad under flera föregående år egt rum, anvisat för år 1890 följande extra anslag:

- a) till *tryckning af blindskrifter* 2,500 kronor; och
- b) till *understöd åt blindlärareelever* 1,200 kronor.

Serafimerlasarettet i Stockholm.

73:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen af det såsom bidrag till serafimerlasarettets om- och tillbyggnad samt dess förseende med nödig utredning redan beviljade anslag anvisat på extra stat för år 1890 ett belopp af 135,000 kronor.

Hospitalsvården.

74:o) Sedan Riksdagen till uppförande af en *asyl för sinnessjuka i samband med Lunds hospital* beviljat ett anslag af 1,181,750 kronor samt deraf anvisat för år 1887 200,000 kronor, för år 1888 360,000 kronor och för innevarande år 311,000 kronor, eller tillsammans 871,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t förslagit Riksdagen att till fullbordande af berörda asyl anvisa för år 1890 på extra stat ett belopp af 310,750 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen till fullbordande af asylen vid Lunds hospital anvisat för år 1890 på extra stat ett belopp af 310,750 kronor.

75:o) Till uppförande af ett *hospital å Pitholmen* i närheten af Piteå har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat bevilja 965,200 kronor, deraf 120,000 kronor att utgå under år 1890.

Genom att för lidet år bevilja medel till inköp af byggnadsplats och erforderligt jordområde har Riksdagen redan godkänt förslaget att för rikets två nordligaste län anlägga ett särskildt hospital. Då Riksdagen icke heller haft något att erinra mot den af Eders Kongl. Maj:t nu framlagda plan för hospitalets anordning med tillhörande kostnadsförslag och ritningar, samt den anslagssumma af 120,000 kronor, hvars

anvisande för år 1890 Eders Kongl. Maj:t äskat, synes vara till beloppet väl afvägd, har Riksdagen bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning och alltså till uppförande af ett hospital på Pit-holmen i närheten af Piteå, enligt medicinalstyrelsens i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1889 omförmälda, år 1888 framlagda förslag jemte ritningar — dock med Eders Kongl. Maj:t förbehållen rätt att beträffande ritningarna tillåta sådana jemkningar, som på grund af sig företeende omständigheter må kunna anses erforderliga eller lämpliga, utan att den beräknade kostnaden öfverskrides — beviljat ett anslag af 965,200 kronor samt deraf på extra stat för år 1890 anvisat ett belopp af 120,000 kronor.

76:o) På grund af derom af Eders Kongl. Maj:t gjord framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, för år 1890 på extra stat beviljat ett anslag af 14,000 kronor till understöd åt det i *Jerfsö socken inrättade sjukhem för spetälske*, under vilkor att 4,000 kronor dertill af landstinget i Gefleborgs län anvisas för samma år.

Diverse anslag.

77:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställningar har Riksdagen, i likhet med hvad för flere föregående år egt rum, för år 1890 anvisat följande extra anslag, nemligen:

- a) till *svenska fornskriftsällskapet* 2,000 kronor;
- b) till *beredande af religionsvård* åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar 10,000 kronor.

78:o) I öfverensstämmelse med flera föregående Riksdagars beslut om anvisande af extra årsanslag till nordiska museet har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts nu derom gjorda framställning, på extra stat för år 1890 anvisat ett anslag af 16,000 kronor till *nordiska museet*.

79:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad under flera föregående år egt rum, för år 1890 anvisat ett extra anslag af 3,150 kronor, att, på de vilkor Eders Kongl. Maj:t kan finna godt bestämma, användas till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folkliif.*»

80:o) Vidare och med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för år 1890 anvisat ett extra anslag af 4,000 kronor, eller samma belopp som för flera föregående år

beviljats, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*».

81:o) Till understöd för fortsatt utgifvande af »*Nordisk familjebok*» har Eders Kongl. Maj:t äskat 5,000 kronor; och har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning, för år 1890 anvisat af redan beviljade 25,000 kronor ett belopp på extra stat af 5,000 kronor, till understöd för fortsatt utgifvande af »*Nordisk familjebok*».

82:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad under de senare åren skett, anvisat på extra stat för år 1890 ett anslag af 20,000 kronor att användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna *föreläsningkurser för arbetsklassen*, dock under följande vilkor:

att understödsbelopp, som utgifves till hvarje anstalt eller förening, icke får öfverstiga 3,000 kronor för år räknadt;

att kommuner eller enskilde tillskjuta minst lika mycket som staten;

att anstaltens angelägenheter vårdas af en styrelse, som antager föreståndare och lärare;

att föreläsningarna ordnas regelbundet, visst antal timmar i veckan under fem till åtta månader och i väl afpassade kurser;

att anstalten förfogar öfver kunniga och dugliga, för denna undervisning lämpliga lärarekrafter samt tillräcklig och passande undervisningsmateriel;

att alla politiska och religiösa strider eller förhandlingar vid föreläsningarna eller undervisningen blifva förbjudna; samt

att anstalten eller föreningen skall vara skyldig att underkasta sig de vilkor och kontroller, som i öfrigt af Eders Kongl. Maj:t pröfvas nödiga eller lämpliga.

83:o) Till fortsättande af precisionsnivelleringsarbeten i södra och mellersta Sverige, underhåll och tillsyn af vattenhöjdmättningsstationer m. m. har Eders Kongl. Maj:t för år 1890 äskat ett extra anslag af 12,700 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

84:o Sedan statskontoret anhållit om anvisande af *ersättning för förskott* till sammanlagdt belopp af 5,780 kronor 33 öre, afseende kostnader för att till slutlig handläggning bereda frågan om ecklesiastik boställsordning, har Eders Kongl. Maj:t för återgåldande af berörda förskott af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1890, hvilket Eders Kongl. Maj:t till undvikande af öretal i riksstaten ansett böra bestämmas till 5,781 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

85:o) I fråga om statens medverkan till *nykterhetens befrämjande* har inom Riksdagen föreslagits,

dels att Riksdagen måtte på extra stat för år 1890 anvisa och ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 20,000 kronor, för att, på sätt Eders Kongl. Maj:t pröfvade lämpligast, användas för nykterhetens befrämjande inom landet;

dels att Riksdagen måtte besluta ställa till regeringens disposition ett belopp af 20,000 kronor årligen i 5 år för att efter eget bepröfvande använda till nykterhetens befrämjande; och

dels att Riksdagen måtte ställa ett anslag af 100,000 kronor till regeringens förfogande för att i mån af behof anordna offentliga eller understödda enskilda asyler, hvilka hade till syfte drinkares återupp-rättelse till normal kropps- och själsbeskaffenhet.

Med anledning af dessa framställningar har Riksdagen på extra stat för år 1890 anvisat och ställt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 25,000 kronor, att på sätt, som Eders Kongl. Maj:t pröfvar lämpligast, användas för nykterhetens befrämjande.

86:o) Med bifall till inom Riksdagen väckta motioner har Riksdagen för år 1890 beviljat ett extra anslag å 3,000 kronor till *understöd åt svenska turistföreningen*.

Stockholm den 15 maj 1889.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Ecklesiastik-

Departementschefen	
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	
Riksarkivet	
Kongl. biblioteket	
Nationalmuseum (deraf fyra särskilda <i>reservationsanslag</i> å tillhoppa 14,300 kronor)	
Kleresistaten:	
Anvisningen i kontant <i>ökas</i> med 9,813 kronor, under det att "Ersättningar" <i>minskas</i> med samma summa	
Domkapitlens expeditioner	
Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>	
Universitetet (deraf 162,700 kronor <i>förslagsanslag</i>). Nuvarande anvisning i kontant	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i anslagen till samlingar och inrättningar vid universitetet i Upsala	
För ombildning af prosektorsbefattningen i zootomi vid universitetet i Upsala till en e. o. professur i	
Till två fasta docentstipendier vid universitetet i Upsala	
,, årligt arvode åt en amanuens vid histologiska institutionen i Lund	
Förhöjning af årsanslaget till materielen för fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund	
Till två fasta docentstipendier vid universitetet i Lund	
Karolinska mediko-kirurgiska institutet. Nuvarande anslag	
<i>Tillkommer</i> : Till en prosektor, en preparator och en amanuens, tillsammans	
Till förändring af e. o. professuren i rätts- och statsmedicin till ordinarie professur	
,, två rörliga docentstipendier	
,, årligt arvode åt kanslerssekreteraren	
,, förhöjning af anslaget till bibliotekarie, sekreterare och kamererare	
Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i>	

Litt. A.

riksstatens Å t t o n d e hufvudtitel.

departementet.	Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jemförlig anvisning, på <i>förslag</i> .				Summa.	
		Friheter och kyrkotionde.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
		17,000	—	—	—	—	17,000
		77,100	—	—	—	—	77,100
		38,500	—	—	—	—	38,500
		62,700	—	—	—	—	62,700
		46,350	—	—	—	—	46,350
		20,632	—	18,000	—	337,087	375,719
		19,159	—	—	—	5,841	25,000
		55,000	—	—	—	—	55,000
	656,201: —						
	9,130: —						
jemförande anatomi	1,000: —						
	3,000: —						
	500: —						
	1,000: —						
	3,000: —	17,630: —					
		145,950: —	673,831	35,820	—	—	709,651
	4,500: —						
	1,500: —						
	2,000: —						
	750: —						
	500: —	9,250: —					
		155,200					155,200
		2,867,443					2,867,443
Transport		4,032,915	53,820	342,928	—	—	4,429,663

Högre skolor för qvinlig ungdom	
Högre lärarinnesseminariet	
Pedagogier och folkskolor	
Folkundervisningen:	
Seminarier för folkskolelärares bildande. Nuvarande belopp	
Ökas med	
Stipendier för seminarieelever	
Arfvoden och resekostnadsersättningar åt folkskoleinspektörer	
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor	
Understöd åt högre folkskolor	
eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i>	
Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i> .	
Ökas med	
Lönertillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i>	
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningsskolan, <i>förslagsanslag</i>	
Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
Ökas med	
De tekniska läroverken. Nuvarande belopp.....	
<i>Tillkommer:</i> för en maskinyrkerskola vid tekniska skolan i Stockholm	
för utvidgning af undervisningen vid tekniska skolan i Stockholm	
till anordnande af undervisningskurs derstädes för utbildande af teckningslärare.....	
till förhöjning af anslaget för underlärares aflöning m. m. vid samma skola.....	
för upprättande i Eskilstuna af en fackskola för finare smides- och metallindustri.....	
Gymnastiska centralinstitutet	
Medicinalstyrelsen med dithörande stater	
Barnmorskeundervisningen och barnbördshuset	
Ortopediska institutet	
Veterinärundervisningen. Nuvarande belopp	
Ökas å anslaget till veterinärinstitutet i Stockholm med	
Vaccinationens befrämjande	
Farsoters och smittosamma sjukdomars botande, <i>förslagsanslag</i>	
Svenska läkaresällskapet	
Svenska akademien	
Vetenskapsakademien (deraf 16,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	

	Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.		
		Friheter och kyrkotonde.		Ersättningar.				
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.
Transport	4,032,915	—	53,820	—	342,928	—	4,429,663	—
	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
	43,500	—	—	—	—	—	43,500	—
	62,547	—	1,010	—	1,100	—	64,657	—
	289,825: —							
	7,200: —	297,025: —						
		75,000: —						
		95,000: —						
		15,000: —						
		20,000: —						
		502,025: —						
Nuvarande belopp	12,000: —							
	13,000: —	25,000: —						
		3,500,000: —						
		40,000: —						
		30,000: —						
	25,000: —							
	50,000: —	75,000: —						
		4,172,025						
		370,400: —						
	3,000: —							
	1,125: —							
	750: —							
	2,700: —							
	4,000: —	11,575: —						
		381,975						
		37,150						
		389,675						
		32,741	700					
		8,250						
	45,500: —							
	5,000: —	50,500						
		7,700						
		100,000						
		3,000						
		8,250						
		44,980						
Transport	9,445,208	—	55,530	—	344,028	—	9,448,766	—

Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien (deraf 450 kronor <i>reservationsanslag</i>)
Akademien för de fria konsterna (deraf tvenne <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 21,400 kronor)
Musikaliska akademien
Naturhistoriska riksmuseum
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:	
Till befrämjande af döfstumundervisningen, <i>förslagsanslag</i> . Nytt
Institutet för blinda
Fattigvården i Stockholm och landsorten
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>
Lasarettets underhåll:	
Anvisningen i kontant <i>höjes</i> med 1,258 kronor, hvaremot "Ersättningar" uteslutas
Hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>
Stora barnhuset i Stockholm
Frimurarebarnhuset
Barnhusen i landsorterna
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslagsanslag</i>
Kyrkors underhåll
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>reservationsanslag</i>
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp
Ökas för jemnande af hufvudtitelns slutsumma med
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter och kyrkotionde.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	9,445,208	—	55,530	—	344,028	—	9,844,766	—
.....	28,750	—	—	—	—	—	28,750	—
.....	61,300	—	—	—	—	—	61,300	—
.....	44,900	—	—	—	—	—	44,900	—
.....	67,550	—	—	—	—	—	67,550	—
.....	200,000: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	50,150: —	—	—	—	—	—	250,150	—
.....	250,150	—	—	—	—	—	250,150	—
.....	9,564	—	—	—	—	—	9,564	—
.....	75,000	—	—	—	—	—	75,000	—
.....	42,061	—	4,360	—	—	—	46,421	—
.....	600,000	—	—	—	—	—	600,000	—
.....	78,000	—	—	—	—	—	78,000	—
.....	2,750	—	—	—	—	—	2,750	—
.....	28,380	—	—	—	—	—	28,380	—
.....	25,000	—	—	—	—	—	25,000	—
.....	6,528	—	193,300	—	170,000	—	369,828	—
.....	24,000	—	—	—	—	—	24,000	—
.....	80,000	—	—	—	—	—	80,000	—
.....	1,500	—	—	—	—	—	1,500	—
.....	22,763: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	356: —	—	—	—	—	—	23,119	—
.....	23,119	—	—	—	—	—	23,119	—
.....	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Summa	10,908,760	—	253,190	—	514,028	—	11,675,978	—

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens **Å t t o n d e**
hufvudtitel.

		Kronor.	ö.
Ecklesiastikdepartementet.			
<i>Riksarkivet:</i>			
Till fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia	3,000: —		
„ fullbordande af en tillbyggnad för riksarkivet	75,000: —	78,000	—
<i>Kongl. biblioteket:</i>			
Till inredning af en källare i kongl. bibliotekets byggnad		11,850	—
<i>Nationalmuseum:</i>			
Till vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar		4,000	—
<i>Lifrustkammaren:</i>			
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarne m. m.		5,800	—
<i>Domkapitlens expeditioner:</i>			
För tillfällig löneförbättring åt tjenstemännen vid dessa expeditioner		3,716	—
<i>Domkyrkorna i Upsala och Skara:</i>			
Till fortsättande af restaureringsarbetena å Upsala domkyrka	70,000: —		
„ „ „ „ „ Skara „	35,000: —	105,000	—
<i>Universiteten:</i>			
Till det språkvetenskapliga seminariet i Upsala	3,000: —		
„ „ matematiska „ „	1,500: —		
„ lärare i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Upsala	6,000: —		
Transport	10,500: —	208,366	—

		Kronor.	ö.
	Transport	10,500: —	208,366 —
Till	fortsättande af arbetena för förändring af Carolina-rediviva-byggnaden i Upsala	50,000: —	
„	en laboratorstjänst i experimentel fysik och en observatorsbefattning i astronomi vid universitetet i Upsala, 3,000 kronor hvardera	6,000: —	
„	en extra ordinarie professur inom juridiska fakulteten i Lund	4,000: —	
„	det språkvetenskapliga seminariet i Lund	2,950: —	
„	„ matematiska	1,000: —	
„	anställande vid universitetet i Lund af lärare i tyska, franska och engelska språken	6,000: —	
„	särskildt arfvode åt docenten vid universitetet i Lund Sven Söderberg	2,000: —	
„	personligt lönetillägg åt vice bibliotekarien vid universitetsbiblioteket i Lund August Jakob Theodor Palm	500: —	
„	arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund	1,500: —	
„	fortsättande af arbetena å en byggnad för botaniska institutionen vid Lunds universitet	18,000: —	102,450 —
	<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet:</i>		
Till	arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik	900: —	
„	arfvode åt en amanuens vid institutets kemiska laboratorium	900: —	
„	en medicinsk-pediatrik klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	1,800: —	
„	en poliklinik för barnsjukdomar	2,800: —	
„	utförande af teckningar i vetenskapliga ändamål vid institutet	1,500: —	7,900 —
	<i>Allmänna läroverken:</i>		
Till	löneförbättring åt lärarne vid dessa läroverk	336,975: —	
„	resestipendier åt lärare i främmande levande språk	6,000: —	
„	arfvoden åt extra lärare	40,000: —	382,975 —
	<i>Högre lärarinneseminariet:</i>		
Till	tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid detta läroverk		4,000 —
	<i>Pedagogierna:</i>		
Till	löneförbättring åt lärare vid de en- och tvåklassiga pedagogierna		8,750 —
	Transport		714,441 —

		Kronor.	ö.
	Transport	714,441	—
<i>Folkundervisningen:</i>			
Till	tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna samt till arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier	33,300: —	
„	understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	15,000: —	48,300 —
<i>De tekniska läroverken:</i>			
Till	understöd åt lägre tekniska yrkesskolor och till bestridande af kostnaderna för deras inspektion.....		35,000 —
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater:</i>			
För	tillfällig löneförbättring åt provinsialläkare	20,000: —	
„	arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper	1,200: —	
„	uppehållande af en poliklinik för tandsjukdomar....	4,000: —	25,200 —
<i>Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien:</i>			
Till	arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening	4,000: —	
„	undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar	3,200: —	
„	utgifvande af planschverk öfver torsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m.	2,000: —	9,200 —
<i>Naturhistoriska riksmuseum:</i>			
Till	inköp och insamling af naturalier vid museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter....	2,000: —	
„	vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska samling	2,800: —	4,800 —
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:</i>			
Till	uppehållande af undervisningen vid tre läroanstalter för öfveråriga döfstumma	49,200: —	
„	blindskolan i Vexjö	11,000: —	
	Transport	60,200: —	836,941 —

		Kronor.	ö.
	*Transport	60,200: —	836,941 —
Till handverksskolan i Kristinehamn för blinda		9,400: —	
„ tryckning af blindskrifter		2,500: —	
„ understöd åt blindlärareelever		1,200: —	73,300 —
<i>Serafimerlasarettet i Stockholm:</i>			
Bidrag till lasarettets om- och tillbyggnad samt dess förseende med nödigt utredning			135,000 —
<i>Hospitalsvården:</i>			
Till fullbordande af asylen vid Lunds hospital	310,750: —		
„ uppförande af ett hospital å Pitholmen i närheten af Piteå	120,000: —		
„ understöd åt det i Jerfsö socken inrättade sjukhem för spetelske	14,000: —	444,750	—
<i>Diverse anslag:</i>			
Till svenska fornskriftsällskapet	2,000: —		
„ beredande af religionsvård åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar	10,000: —		
„ nordiska museet	16,000: —		
„ understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften "Nyare bidrag till kännedom om de svenska lands- målen och svenskt folkliif"	3,150: —		
„ understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften "Acta mathematica"	4,000: —		
„ understöd för fortsatt utgifvande af "Nordisk fa- miljebok"	5,000: —		
„ understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningkurser för arbetsklassen	20,000: —		
„ fortsättande af precisionsnivelleringsarbeten i sö- dra och mellersta Sverige samt underhåll och tillsyn af vattenhöjdmätningstationer m. m.	12,700: —		
„ ersättning för af statskontoret förskottsvis utbetalda belopp	5,781: —		
„ nykterhetens befrämjande	25,000: —		
„ understöd åt svenska turistföreningen	3,000: —	106,631	—
	Summa	1,596,622	—